

SESSION 2023

**CONCOURS EXTERNE / SECOND CONCOURS INTERNE
DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ÉCOLES
SPÉCIAL LANGUES RÉGIONALES**

BRETON

ÉPREUVE ÉCRITE D'ADMISSIBILITÉ

mercredi 5 avril 2023 de 15h00 à 18h00

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique est rigoureusement interdit.

Durée de l'épreuve : 3 heures

Coefficient : 2

E-pad an emgann

E 1793 emeur. Deuet eo ar Jeneral Canclaux gant ur rejimant soudarded e hanternoz Bro-Leon « da lakaat an dud da sentiñ ouzh lezennoù ar Republik ».

Ne c'hellan ket kontañ deoc'h amañ kement tra a galon a voe graet e-pad emgann Kergidu ; pep hini a reas ar pezh a yoa dleet, ar pezh a c'helled da c'houlenn digantañ. Evelato e rankan lavaret deoc'h ar pezh a reas ur vandenn verc'hed deuet d'hon heul. Micher ar merc'hed eo aozañ boued er gêr, diwall o bugale, peñseliañ dilhad o zud, n'eo
5 ket avat bezañ o vrezekaat gant soudarded, gwir eo an dra-se. Mes e Kergidu, n'oa ket ar memes tra. Eno, en hon touez-ni, n'oa soudard ebet, den-a-vrezel ebet ; eno n'oamp nemet tud eus ar vro, en em zastumet evit difenn hor feiz, hor roue, hon tud hag hor bro, hag ar merc'hed-se en hon touez a yoa evel pa vijent er gêr. Ur vad vras a rejont deomp. E-pad an emgann, pa welent unan bennak diskaret ez aent war-zu ennañ d'hen dastum,
10 d'hen degas ganto a-gostez evit her prederiañ, evel ur breur, pe e vije anavezet ganto pe ne vije ket ; a-walc'h oa dezhañ bezañ a-du ganeomp-ni. N'o doa ket a aon na rak Canclaux na rak e ganolioù. Kaer a yoa tennañ, ne raent van ; degas a raent ganto an hini mac'hagnet, ha goude bezañ graet dezhañ gwellañ ma c'hellent, her lakaent e kirri o doa klasket, war golo fresk o doa kerc'het. Nann, her lavaret a ran, ne oufe den, nemet her
15 gwelet en defe, anaout ar vad a reas deomp merc'hed deuet gant o zud eus a Gastell, a Rosko, a Enez-Vaz, a Blougouloum, a Blouenan, etc.

Evito da vezañ deuet da brederiañ an dud gloazet hepken, an dra-se ne vire ket outo, e feson, da c'hoari o zaol pa vije ret. Div blac'h yaouank, eus a Arvor-Gleder, a yae da Gervrenn da brederiañ daou baganad a Blouneour-Draezh kouezhet en emgann ; unan
20 anezho a yoa torret e c'henoù gant un tenn fuzuilh, egile a yoa toullet e gostez gant un tamm mindrailh. Pemp pe c'hwec'h soudard a gouezhas warno a-raok m'o doa gellet mont betek an ti, hag o doa c'hoant da beurechuiñ an daou baganad. Mes ar c'hoant-se n'oa ket c'hoant an div blac'h yaouank. Lakaat a rejont an daou c'hloazet war an douar, hag, unan anezho, gant ur forc'h, eben gant ur peul, ec'h en em lakejont d'en em gannañ a-vat a-
25 enep ar soudarded. Harpañ mat a rejont ivez, rak derc'hel a rejont ken na en em gavas un ugent bennak ac'hanomp-ni ganto. Ouzh hor gwelet, ar soudarded a spontas, ha, p'en em gavjomp ganto, n'oa ken nemet an div blac'h yaouank hag an daou baganad gloazet.

Ouzhpenn m'oa deuet ur vaouez bennak d'hon heul, oa deuet c'hoazh ganeomp meur a veleg. O ! Mac'h oufec'h pegement a vad a ra da galon ur soudard kristen,
30 derc'hent an emgann, en dervezh a-raok mont d'ar bed all marteze, kaout a-zindan e zorn ur beleg evit reiñ dezhañ, en anv Doue, ar pardon eus e bec'hedoù ! Mac'h oufec'h an dra-se, ne vefe ket kement a c'hlabous ganeoc'h diwar gont ar veleien.

Lan Inizan (1826-1891), Emgann Kergidu, Lodenn I, Al Liamm, 1977 [1878] p. 215-216.

I. Commentaire en langue régionale

10 points

Savit ur pennad-skrid e brezhoneg diwar an destenn-mañ. Evit hen ober e c'hellit :

- displegañ piv a zo oc'h en em gannañ a-enep Canclaux ;
- displegañ sell an daneveller war ar merc'hed en darvoud ;
- diskouez petra a lak tud ar vro d'en em vodañ e-pad an emgann.

II. Traduction et grammaire

5 points

a. Traduisez en français le passage suivant, extrait du texte :

Evito da vezañ deuet da brederiañ an dud gloazet hepken, an dra-se ne vire ket outo, e feson, da c'hoari o zaol pa vije ret. Div blac'h yaouank, eus a Arvor-Gleder, a yae da Gervrenn da brederiañ daou baganad a Blouneour-Draezh kouezhet en emgann ; unan anezho a yoa torret e c'henoù gant un tenn fuzuilh, egile a yoa toullet e gostez gant un tamm mindrailh. Pemp pe c'hwec'h soudard a gouezhas warno a-raok m'o doa gellet mont betek an ti, hag o doa c'hoant da beurechuiñ an daou baganad.

b. Questions de grammaire

Les réponses seront rédigées en français.

1) « *Harpañ mat a rejont ivez, rak derc'hel a rejont... »*

Expliquez la structure syntaxique de la proposition soulignée.

2) « *...oa deuet c'hoazh ganeomp meur a veleg.* »

Expliquez la construction du pluriel dans le groupe nominal souligné.

III. Commentaire d'un document pédagogique

5 points

Dielfennañ an diell. Respontit e brezhoneg.

Goude bezañ deskrivet an diell berr-ha-berr, displegit :

- Pere eo ar palioù pedagogel.
- Peseurt gounid en deus tennet ar skoliad eus ar gael-briziañ.
- Petra a c'hellfe ar mestr kinnig a-benn sikour ar skoliad da reizhañ ha pinvidikaat e skrid.

Demat dan holl
 me eo want e
 boro japon gou me
 eo distro e ma ti,
 me meus a'hoari
 nerf hag jee rideo
 ivet me meus
 lenet, me meus selout
 skwel.

③

_____

_____

_____

_____

SKRIVAN UR GARTENN-POST	1	2	3
Lakaat a ran ur bennlizherenn e penn kentañ ar frazennoù hag ur poent e fin ar frazennoù.			
Skrivet em eus frazennoù evit bout seven.			
Skrivet em eus e-menn e oan e vakañsoù ha get piv e oan e vakañsoù.			
Skrivet em eus penaos e oa an amzer.			
Skrivet em eus petra em eus graet e-pad ar vakañsoù. (CM)			
Skrivet em eus penaos em eus kavet ar vakañsoù. (CM)			

« Skrivañ ur gartenn-bost »
 Skol Pont Douar, Brec'h, 2022.